

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2006 M. BALANDŽIO 12 D. NUTARIMO NR. 350
„DĖL KURORTO STATUSO SUTEIKIMO GYVENAMOSIOMS VIETOVĖMS REIKALAVIMŲ APRAŠO, KURORTINĖS
TERITORIJOS STATUSO SUTEIKIMO GYVENAMOSIOMS VIETOVĖMS REIKALAVIMŲ APRAŠO IR KURORTO AR
KURORTINĖS TERITORIJOS STATUSO GYVENAMOSIOMS VIETOVĖMS SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos savivaldybių asociacijos 2021 m. liepos 23 d. Nr.(3)-SD-514	<p>Atsižvelgiant į tai, kad aplinkkelio įrengimas yra daugiau valstybinės reikšmės klausimas, siūlome papildyti Nutarimo projektą, nurodant, kad, jei teritorija neturi aplinkkelio, tačiau jo įrengimas yra įtrauktas į atsakingų valstybinių institucijų planus, šis reikalavimas pripažįstamas atitinkančiu. Siūlome 7.2.ir 9.2. papunkčius išdėstyti taip:</p> <p>„7. Gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso, turi būti:</p> <p>7.2. aplinkkelis, kad tranzitinio krovininio transporto priemonės ją aplenktų. Jei teritorija neturi aplinkkelio, tačiau jo įrengimas yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir (ar) Lietuvos automobilių kelių direkcijos planus ar kitų valstybinių institucijų planus, šis reikalavimas pripažįstamas atitinkančiu.”</p> <p>„9. Gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurortinės teritorijos statuso, turi būti:</p> <p>9.2. aplinkkelis arba ženklais pažymėti valstybinės ar vietinės reikšmės keliai (gatvės), kad tranzitinio krovininio transporto priemonės ją aplenktų. Jei teritorija neturi aplinkkelio, tačiau jo įrengimas yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir (ar) Lietuvos automobilių kelių direkcijos ar kitų valstybinių institucijų planus, šis reikalavimas pripažįstamas atitinkančiu.”</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau- EIM) ir darbo grupės nuomone, reikalavimas, kad kurortuose turi būti aplinkkelis, kad tranzitinio krovininio transporto priemonės galėtų aplenkti kurortą, turi būti faktinis, o ne planuojamas. Pažymėtina, kad reikalavimas, susijęs su aplinkkelio, tranzitinio eismo nukreipimu kurortuose ir kurortinėse teritorijose, su tuo susijusiu triukšmo, kvapo ir oro taršos mažinimu, buvo svarstomas ir išsamiai nagrinėtas Darbo grupės posėdžių metu.</p>
	Savivaldybių teigimu, tam tikros gyvenamosios teritorijos, kurios šiuo metu siekia arba ketina siekti kurortinės teritorijos statuso, yra sąlyginai mažos. Be to, Nutarimo projekte siūlomas reguliavimas yra gerokai griežtesnis nei dabar esantis, kai kurortinėje teritorijoje turi veikti ne mažiau kaip viena arba dvi įstaigos su specialia infrastruktūra. Atsižvelgiant į tai, siūlome sumažinti numatomą maitinimo įstaigų, poilsiaviečių bei kultūros įstaigų skaičių iki dviejų.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstaigų, teikiančių kultūros, pramogų, laisvalaikio praleidimo paslaugas ir (ar) organizuojančios edukacinius, pažintinius renginius, skaičius sumažintas iki dviejų.</p>

Lietuvos kurortų asociacijos 2021 m. liepos 26 d. raštas	Nutarimo projekto 6.6. punkte numatyta, kad turi būti įgyvendinamos nusikalstamų veikų ir administracinių nusižengimų prevencijos priemonės, viešųjų erdvių apsaugos sprendimai. Vėlgi Asociacija pastebi, kad šiems reikalavimams įgyvendinti reikės skirti dar daugiau lėšų, kurių ir šiai dienai nepakanka siekiant atliepti turistų, lankytojų, besigydančių asmenų poreikius bei lūkesčius. Todėl tikimės, kad valstybė ne tik griežtins reikalavimus, tačiau prisidės prie Lietuvos turizmo sektoriaus stiprinimo ir visuomenės labai kuriamo gėrio.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktuose (toliau – Metodikos įstatymas) yra įtvirtinti du savivaldybių išlaidų struktūros skirtumus lemiantys rodikliai: „savivaldybės teritorijoje esančių gyvenamųjų vietovių, kurioms suteiktas kurorto statusas, bendras plotas“ ir „savivaldybės teritorijoje esančių gyvenamųjų vietovių, kurioms suteiktas kurortinės teritorijos statusas, bendras plotas“ ir atitinkami šių rodiklių koeficientai, pagal kuriuos išimtinai kurorto ir kurortinės teritorijos statusą turinčių savivaldybių biudžetams yra priskiriami papildomi pajamų šaltiniai iš gyventojų pajamų mokesčio. Pažymėtina, kad toks papildomas pajamų šaltinis minėtoms savivaldybėms, vadovaujantis LR 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatomis, 2021 m. sudaro 5,6 mln. eurų;</p>
	Nutarimo projekto 7 punkte numatyta, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso, turi būti: 7.1. mokslškai ištirtų ir pripažintų gydomaisiais gamtinių gydomųjų veiksmų ir išplėta speciali infrastruktūra naudoti šiuos veiksmus gydymo, sveikatinimo, turizmo ir poilsio reikmėms. Tuo tarpu Nutarimo projekto 9 numatyta, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurortinės teritorijos statuso, turi būti: 9.1. vienas ar keli gamtiniai ištekliai, kurie turi arba gali turėti gydomųjų savybių, ir speciali infrastruktūra naudoti šiuos išteklius sveikatinimo, turizmo ir poilsio reikmėms. Asociacijos nuomone, šie reikalavimai tiek kurortui, tiek kurortinei teritorijai turėtų būti identiški. Gamtiniai gydomieji veiksniai turi būti mokslškai ištirti ir pripažinti, priešingu atveju nėra aišku kaip įvykdyti Nutarimo projekto 9.1. punktą, kokia institucija ir koku būdu turėtų patvirtinti gamtinių išteklių gydomąsias savybes.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Reikalavimai, susiję su gamtiniais veiksniais ir gamtiniais ištekliais yra nustatyti, atsižvelgiant į tai, kaip kurortas ir kurortinė teritorija yra apibrėžti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 3 straipsnyje.</p> <p>Kadangi reikalavimų kurortams Aprašas nėra keičiamas esmės, o aktualizuojamas, kad atitiktų galiojančius teisės aktus, nustatytas tvarkas, EIM nuomone, keisti šio įstatymo nuostatų netikslinga.</p>
Trakų rajono savivaldybės 2021 m. liepos 23 d. raštas Nr. AP3E-2181Nr. MP4E-301	1. Tvarkos aprašo 6.7 punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto ar kurortinės teritorijos statuso, turi būti asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikianti įstaiga, turinti Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos išduotą galiojančią licenciją teikti medicininės rehabilitacijos ar sanatorinio (antirecidivinio) gydymo paslaugas. Mūsų manymu toks reikalavimas gali būti tik gyvenamosios vietovėms, siekiančioms gauti kurorto statuso ir tai ne mažiau kaip po 3 metų,	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą „Siūlome Aprašo 6.7 papunkčio kaip perteklinio atsisakyti, nes jo nuostatos yra atkartojamos Aprašo 7.3.1 ir 9.3.1 papunkčiuose“ 6.7 papunktis išbrauktas. Papunkčiai 7.3.1 ir 9.3.1 patikslinti pagal Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) pasiūlymą. EIM ir darbo grupės nuomone, reikalavimai susiję su</p>

	po kurorto statuso suteikimo, nes tokioms licencijoms gauti yra sudėtingos procedūros ir reikalauja tam tikros infrastruktūros sukūrimo.	galimybė teikti medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugas yra specifinis ir esminis reikalavimas šioms išskirtinėms, sveikatinimo paslaugas teikiančioms vietovėms.
	2. Tvarkos aprašo 7.3.1. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso, turi būti ne mažiau kaip trys stacionarios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios medicininės reabilitacijos ar sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo paslaugas, laikantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintos medicininės reabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo organizavimo tvarkos. Reikalavimas mūsų manymu yra perteklinis. Kokiais kriterijais vadovaujantis turi būti ne mažiau kaip trys stacionarios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios medicininės reabilitacijos ar sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo paslaugas, neaišku.	Neatsižvelgta. Žiūrėti 1 pastabą (aukščiau)
	3. Tvarkos aprašo 6.11. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto ar kurortinės teritorijos statuso, turi būti ne mažiau kaip 50 procentų gyvenamosios vietovės, kuriai siekiama kurorto ar kurortinės teritorijos statuso, 2. ploto turi užimti kitos paskirties žemės, rekreacinės ir atskirųjų želdynų teritorijos, žemės ūkio paskirties žemės, rekreacinio naudojimo žemės sklypai, miškų ūkio paskirties žemės ekosistemų apsaugos miškų, rekreacinių miškų ir (ar) apsauginių miškų sklypai, konservacinės paskirties žemės gamtinių rezervatų žemės sklypai, kultūros paveldo objektų žemės sklypai, pievos ir ganyklos, ir (ar) vandens ūkio paskirties žemė. Šį reikalavimą Nutarimo projekto rengėjas grindžia tuo, kad pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą Lietuvoje šiuo metu 55 procentų šalies ploto užima miškingos, pelkių, pievų, vandens telkinių ir kitos natūralios teritorijos, o technogeninės – 45 procentų, kai siektinas rezultatas – 60 ir 40 procentai. Todėl siūlomas reikalavimas kurortams ir kurortinėms teritorijoms ne mažiau kaip 50 procentų skirti žaliajai aplinkai ir 30 procentų paviršinių vandens telkinių pakrantėms, yra minimalūs reikalavimai kurortui ar kurortinei teritorijai, kai siekiama nepakenkti gamtiniam karkasui. Mūsų manymu pritaikymas bendros informacijos reikalavimams konkrečiai gyvenamajai vietai yra abejotinas ir nepagrįstas. Reikalavimas susiaurina galimybes siekti kurorto ar kurortinės teritorijos statuso. Siūlome, kad šiame Tvarkos apraše reikalaujamas plotas teritorijai, tu būti ne mažesnis kaip 30 procentų.	Neatsižvelgta. Darbo grupės nuomone, pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą Lietuvoje šiuo metu 55 procentų šalies ploto užima miškingos, pelkių, pievų, vandens telkinių ir kitos natūralios teritorijos, o technogeninės – 45 procentų, kai siektinas rezultatas – 60 ir 40 procentai. Pažymėtina, kad Vilniaus mieste šis procentas siekia 40 procentų, todėl siūlomas reikalavimas kurortams ir kurortinėms teritorijoms ne mažiau kaip 50 procentų skirti žaliajai aplinkai yra minimalūs reikalavimai kurortui ar kurortinei teritorijai, kai siekiama nepakenkti gamtiniam karkasui.
	4. Tvarkos aprašo 7.1. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso, turi būti moksliskai ištirtų ir pripažintų gydomaisiais gamtinių gydomųjų veiksnių ir išplėtotą speciali infrastruktūra naudoti šiuos veiksnius gydymo, sveikatinimo, turizmo ir poilsio reikmėms. Nesutinkame su šiuo	Neatsižvelgta. Reikalavimas kurortams turėti moksliskai ištirtų ir pripažintų gydomaisiais gamtinių gydomųjų veiksnių (mineralinių vandenų, gydomojo purvo, sveikatai

	<p>reikalavimu, kadangi iš esmės užkertamas kelias gauti kurorto statusą naujoms vietovėms, kadangi neaišku ką turima omenyje apie moksliai iširtus ir pripažintus gydomaisiais gamtinius veiksnus. Tai bendras apibrėžimas ir jis turi būti konkretizuojamas. Nurodytas reikalavimas, mūsų manymu, siejamas tik su mineralinėmis vandenimis, turinčiomis gydomąsias savybes, o jeigu gyvenamoji teritorija jų neturi. Gydomuosius gamtinius veiksnus gali turėti vandens telkiniai, rekreaciniai želdiniai.</p>	<p>palankus mikroklimatas, rekreacinių želdinių, vandens telkinių) yra nustatytas Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 3 straipsnyje. EIM ir darbo grupės nuomone, jeigu gyvenamoji teritorija neturi moksliai iširtų ir pripažintų gydomaisiais gamtinių gydomųjų veiksmų ji negali būti kurortu.</p>
	<p>5. Tvarkos aprašo 7.3 2. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas teikiančios įstaigos, iš kurių ne mažiau kaip dvi – teikiančios viešbučio paslaugos. Mūsų manymu, šiame punkte išdėstytas reikalavimas turėti ne mažiau kaip dvi – teikiančios viešbučio paslaugos įstaigas yra perteklinis, susiaurina galimybes kurorto statusui gauti. Viešbučio paslaugų klasifikavimo reikalavimai yra parengti vadovaujantis Europos viešbučių asociacijos „Hotelstars Union“ patvirtintais harmonizuotų viešbučių klasifikavimo 2020–2025 m. reikalavimais, paskelbtais interneto svetainėje https://www.hotelstars.eu. Tam, kad apgyvendinimo paslaugos teikianti įstaiga atitiktų viešbučiui taikomus reikalavimus, yra sudėtinga. Mūsų manymu pakaktų turėti vieną viešbutį, turint omenyje, kad kurorto ar kurortinėse teritorijose yra pakankamai kitokio tipo apgyvendinimo paslaugas teikiančių įstaigų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Kurortuose keliamas reikalavimas, kad būtų dvi įstaigos, teikiančios viešbučio paslaugas pasirinktas todėl, kad pagal savo veiklos pobūdį viešbutis kaip objektas suponuoja ne tik didesnę kambarių ir vietų skaičių, bet ir tam tikrą komforto lygį bei platesnį paslaugų spektrą, įskaitant ir maitinimo paslaugas objekte. Pažymėtina, kad nei moteliams, nei svečių namams nekeliamas bendro įspūdžio reikalavimas, tik būtiniausias įrengimas, todėl reikalavimas kurortuose turėti viešbučius siekiama pabrėžti kurorto galimybes pasitikti ir priimti svečius. Reikalavimų apraše nėra keliamas reikalavimas viešbučio dydžiui, t. y. gali būti nedidelė, tačiau atitinkanti visus keliamus viešbučiams kokybės reikalavimus, apgyvendinimo įstaiga.</p>
	<p>7. Tvarkos aprašo 7.3 6. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurorto statuso, turi būti atviras ir (arba) uždaras plaukimo baseinas, prieinamas gyvenamosios vietovės, kuriai siekiama kurorto statuso, gyventojams ir kurorto lankytojams. Mūsų manymu, toks reikalavimas yra perteklinis, susiaurina galimybes kurorto statusui gauti ir turi būti išbrauktas.</p>	<p>Neatsižvelgta. EIM ir darbo grupės nuomone, reikalavimas, kad kurorte būtų baseinas nėra perteklinis. Kurortas-išskirtinė vietovė, kurioje turistai, lankytojai turi teisę gauti įvairių paslaugų, skirtų sveikatinimui ir poilsiui. Pažymėtina, kad toks reikalavimas nustatytas ir dabar galiojančiame reikalavimų apraše.</p>
	<p>9. Tvarkos aprašo 9.3.1. punkte nurodoma, kad gyvenamojoje vietovėje, kuriai siekiama kurortinės teritorijos statuso, turi būti ne mažiau kaip viena asmens sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti medicininės reabilitacijos ar sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo paslaugas, laikantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintos medicininės reabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo organizavimo tvarkos. Pasiūlymuose jau šio klausimu pasisakė dėl Tvarkos aprašo 6.7. punkto reikalavimų, todėl siūlome spręsti analogiškai.</p>	<p>Neatsižvelgta. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir darbo grupės nuomone, reikalavimai susiję su galimybe teikti medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugas yra specifinis ir esminis reikalavimas šioms išskirtinėms, sveikatinimo paslaugas teikiančioms vietovėms. Kurortinėms teritorijoms nustatytas minimalus reikalavimas turėti bent vieną įstaigą.</p>

<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021 m. rugpjūčio 3 d. raštas Nr. (65)-D8(E)-5115</p>	<p>6. <...> Siekiant mažinti neigiamą oro taršos poveikį žmonių sveikatai, įgyvendinant <...> Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmą, siūlome taikyti PSO rekomenduojamus oro kokybės rodiklius ir apie tai nuolat viešai informuoti visuomenę kurortuose ir kurortinėse teritorijose¹, kuriose tą poveikį² patiria didesnis jautriau į aplinkos veiksnius reaguojančių žmonių, įskaitant vaikus, kūdikius, ligonius, sergančius oro taršos (ypač kietosiomis dalelėmis) poveikiui jautriomis ligomis ir kitas jautresnes tokiam poveikiui žmonių grupes, skaičius.</p> <p><...> patikslinti ir papildyti 6.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„6.1. negali būti vykdoma veikla, kuriai reikalingas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, išduodamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis; savivaldybių aplinkos monitoringo duomenimis arba valstybinio aplinkos monitoringo, kai vietovėje, kuriai siekiama kurorto ar kurortinės teritorijos statuso, vykdomas valstybinis aplinkos oro monitoringas, duomenimis, aplinkos oro užterštumo lygis, išskyrus užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygį, negali viršyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintu patvirtintų ribinių aplinkos oro užterštumo verčių; aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygis negali viršyti Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamų aplinkos oro kokybės rodiklių: $10 \mu g/m^3$ vidutinės metinės koncentracijos vertės ir (ar) $25 \mu g/m^3$ vidutinės paros koncentracijos vertės“;</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Papunktis 6.1 patikslintas atsižvelgiant į FM pastabą ir tarpinstitucinio pasitarimo metu suderintą formuluootę (padalintas į dvi dalis, pateikta rekomendacija):</p> <p>„6.1 negali būti vykdoma veikla, kuriai reikalingas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, išduodamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintomis taisyklėmis;</p> <p>6.2. aplinkos oro užterštumo lygis negali viršyti ribinių verčių, tvirtinamų aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro. Rekomenduojama, kad aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygis neviršytų Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamų aplinkos oro kokybės rodiklių;“</p> <p>Pažymėtina, kad oro užterštumo lygio normos vadovaujantis Aplinkos oro apsaugos įstatymu yra patvirtintos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro. Jeigu Aplinkos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, nustatyta rekomendacija yra nepakankama, siūlome svarstyti galiojančio teisės akto pakeitimą, atsižvelgiant į PSO rekomendacijas.</p>
---	--	--

¹ Apibrėžta Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme.

² Nuoroda <https://www.eea.europa.eu/themes/signals/signals-2013/infographics/health-impacts-of-air-pollution/view>